

Tổ chức
Lao động
Quốc tế

Cam kết về lao động trong Hiệp định Thương mại Tự do giữa Việt Nam và Liên minh Châu Âu (EVFTA)

Vì sao EVFTA quan trọng

EVFTA được Ủy ban Châu Âu mô tả là thoả thuận tự do thương mại tham vọng nhất từng được ký kết với một quốc gia đang phát triển. Việt Nam có một nền kinh tế phát triển nhanh và cạnh tranh, trong 10 năm qua thương mại hai chiều với Liên minh Châu Âu (EU) đã tăng gấp 5 lần. Đến năm 2035, thoả thuận thương mại tự do dự kiến có khả năng đem lại cho kim ngạch xuất khẩu vào EU thêm 15 tỉ Euro (tương đương 16,4 tỉ USD) một năm¹.

Ngoài những lợi ích kinh tế, EVFTA cũng hướng tới việc thúc đẩy phát triển bền vững ở cả Việt Nam và EU. Hiệp định chú trọng tới tính bền vững trong lao động, xã hội và môi trường. Do vậy, giống như các hiệp định thương mại tự do thế hệ mới khác, EVFTA có một chương riêng về Thương mại và Phát triển Bền vững. Điều này giúp đảm bảo thành quả bền vững và đôi bên cùng có lợi cho Việt Nam bằng cách tránh hiện tượng “cuộc đua xuống đáy” (race to the bottom) và giúp tăng trưởng trong hiện tại không làm mất đi các cơ hội của thế hệ tương lai.

Một số dấu mốc

- Quá trình đàm phán kéo dài từ năm 2012 tới năm 2015.
- Ngày 30/6/2019, EVFTA được ký kết tại Hà Nội, Việt Nam.
- Ngày 12/02/2020, Nghị viện EU bỏ phiếu việc thông qua EVFTA.
- Tháng 5/2020, Quốc hội Việt Nam dự kiến bỏ phiếu thông qua EVFTA.
- Nếu Quốc hội Việt Nam thông qua, EVFTA có hiệu lực sau 1 tháng kể từ khi Việt Nam và EU thông báo hoàn thành các thủ tục pháp lý.

¹ <https://www.europarl.europa.eu/legislative-train/theme-a-balanced-and-progressive-trade-policy-to-harness-globalisation/file-eu-vietnam-fta>

Đây là sản phẩm của dự án Thúc đẩy áp dụng các Công ước cơ bản của ILO trong khuôn khổ Hiệp định Thương mại Tự do Liên minh Châu Âu – Việt Nam. Dự án do Liên minh Châu Âu tài trợ. Nội dung của sản phẩm này không nhất thiết phản ánh quan điểm của Liên minh Châu Âu.

Những nội dung chính của cam kết lao động trong EVFTA

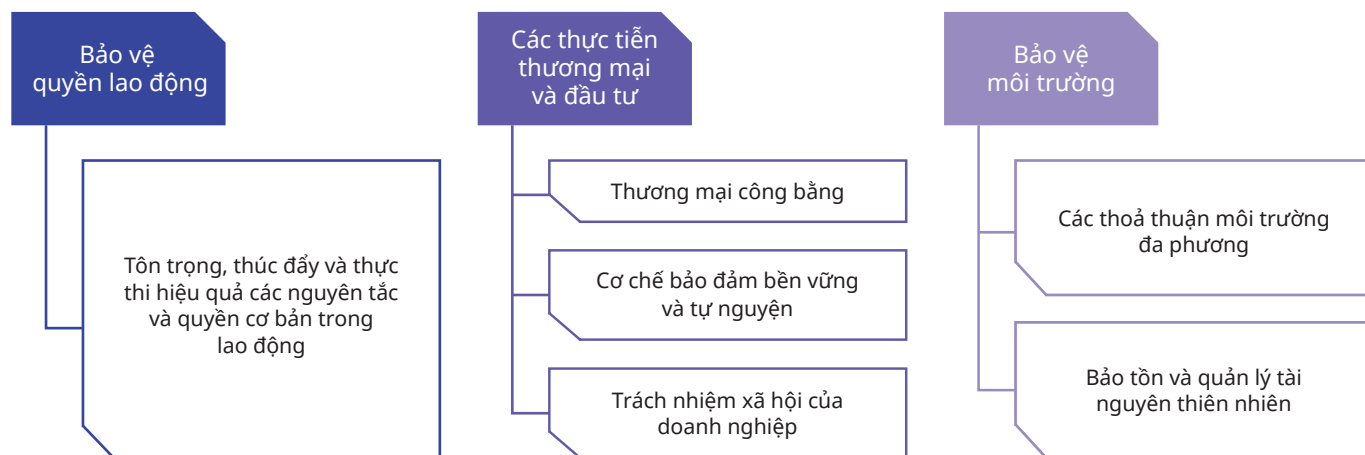
Hiệp định có 17 chương, bao gồm Chương 13 về Thương mại và Phát triển Bền vững (TM&PTBV) nêu các yêu cầu về lao động và môi trường đã được cả hai bên cùng xác định.

EVFTA yêu cầu Việt Nam và EU “tái khẳng định cam kết của mình, phù hợp với các nghĩa vụ trong khuôn khổ của ILO và Tuyên bố của ILO về các Nguyên tắc và Quyền cơ bản trong lao động” năm 1998, sẽ tôn trọng, thúc đẩy và thực thi hiệu quả các nguyên tắc và quyền cơ bản trong lao động bao gồm:

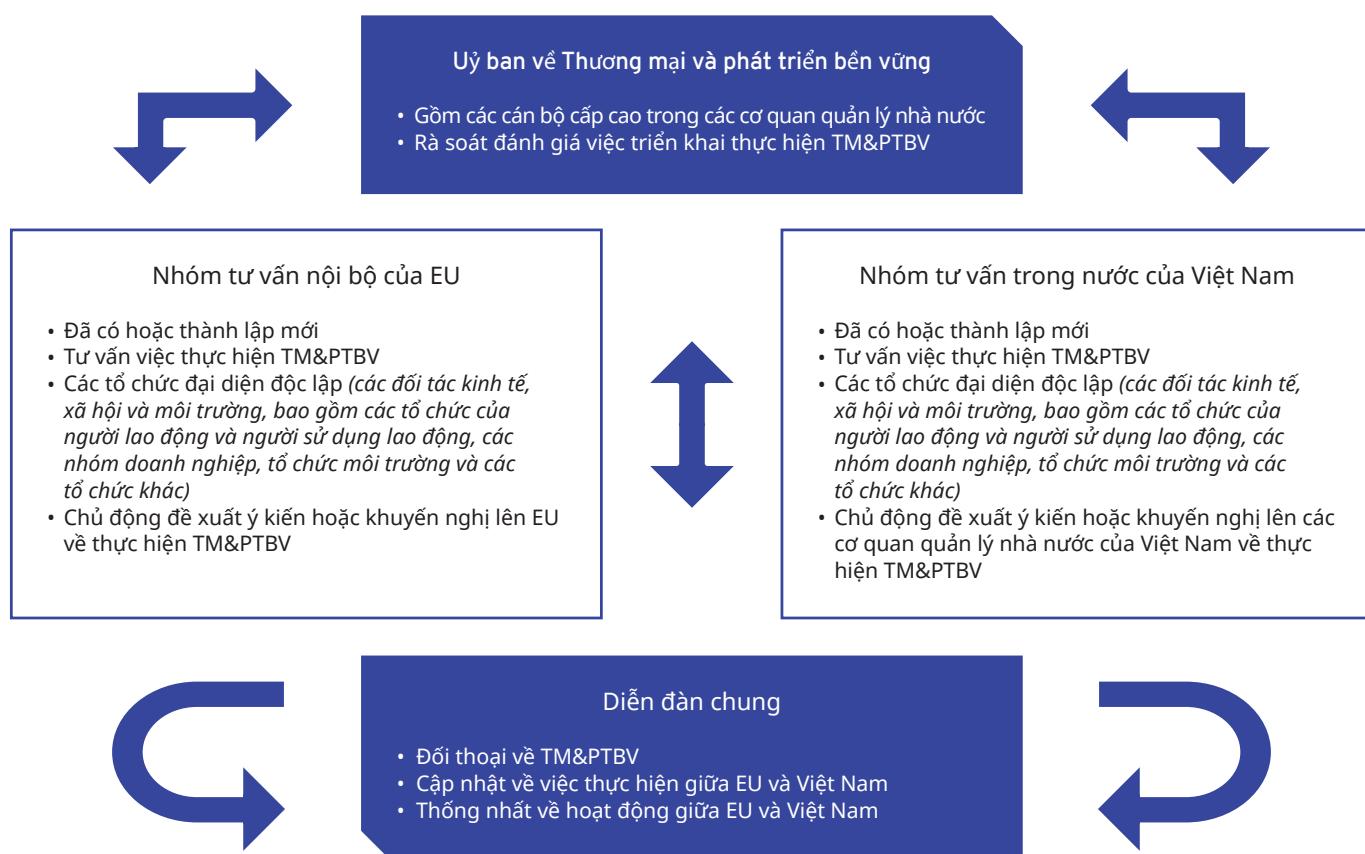
- tự do hiệp hội và công nhận một cách thực chất quyền thương lượng tập thể;
- chấm dứt mọi hình thức lao động cưỡng bức hoặc ép buộc;
- loại bỏ một cách hiệu quả lao động trẻ em; và
- chấm dứt phân biệt đối xử về việc làm và nghề nghiệp.

Khoản 3 điều 13.4 quy định mỗi bên “sẽ tiếp tục và duy trì các nỗ lực liên tục nhằm phê chuẩn các công ước cơ bản của ILO nếu chưa phê chuẩn” và các bên thường xuyên trao đổi thông tin về nội dung này.

Cơ chế giám sát và kiểm tra về Thương mại và Phát triển Bền vững

Những bước tiến của Việt Nam và những việc cần làm

- Quốc hội Việt Nam đã bỏ phiếu phê chuẩn Công ước 98 của ILO về quyền tổ chức và thương lượng tập thể vào tháng 6/2019, nâng tổng số Công ước cơ bản của ILO mà Việt Nam đã gia nhập lên 6 trên tổng số 8 Công ước.
- Việt Nam thông qua Bộ luật Lao động sửa đổi vào tháng 11/2019, với các nội dung tiệm cận hơn với các Công ước cơ bản của ILO.
- Theo Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội, Việt Nam dự kiến phê chuẩn 2 công ước còn lại, Công ước 105 về xoá bỏ lao động cưỡng bức và Công ước 87 về tự do hiệp hội và bảo vệ quyền tổ chức lần lượt vào năm 2020 và 2023.